

nen land eveneens door molens van het overtollige water bevrijd.

De oudste vermelding van een watermolen in ons land dateert van 1414 en betrof twee wipmolens in IJsselmonde. In de tweede helft van de 15de eeuw ging men in Schieland tot polderbemaling over. Omstreeks 1500 sloegen al 17 molens het water van de Schielandse ambachten op de Rotte uit. Toen de Staten van Holland in 1646 octrooi gaven voor de drooglegging van de polder Honderd Morgen of Wilde Venen werden weer een aantal molens gebouwd om het water in de Rotte te malen. Inmiddels was de vijzelmolen, waarvan de vijzel het water vijf meter omhoog kan draaien (een scheprad $1\frac{1}{2}$ meter) in gebruik gekomen. In 1727 begon de drooglegging van de Tweemanspolder en in 1752 de Eendragtspolder, beide onder Zevenhuizen.

Indien één molen niet in staat is het water voldoende omhoog te brengen worden meerdere molens ingeschakeld. We krijgen dan te doen met de zog. getrapte bemaling. In vele polders moest dit systeem worden toegepast om het water in de veel hoger gelegen boezem te slaan. Een boezem is het stelsel van meren, plassen, vaarten, sloten enz. waarop de polder uitwatert en dat geruime tijd kan dienen als bergplaats van het overtollige water. Om op de getrapte bemaling terug te komen, er waren vaak drie of vier molens tegelijk in werking. De onderste molen bracht het water naar een iets hoger gelegen vaart of sloot waaraan ook een molen stond, de middenmolen, die op zijn beurt weer opsloeg naar een nog hoger gelegen molen, de bovenmolen. U begrijpt de verdere werking. In geval van vier molens zijn er twee onder-, één midden- en één bovenmolen. Het geheel noemen we een molengang.

In de 18de eeuw klaagden de bewoners van de oude Rotterdamse binnenstad over de last, die ze van het boezemwater ondervonden, 'dat haer huysingen onder water en 't eenemaal buyten gebruyk' werden gesteld. Men trof toen wel enkele maatregelen doch nieuwe klachten van de ambachten van Schieland en de burgerij noopten de Vroedschap, vooral toen de toestand zo'n twintig jaar later bijna onhoudbaar was geworden, tot doeltreffend handelen over te gaan. Tegen de immer nalatende overstromingen van de Rotte moest iets worden ondernomen. Tot stand kwamen toen: 1. een uitwateringssluis in de Hoogen Zeedijk, 2. een dam dwars door de Kolk en 3. een stenen molen genaamd de Kostverlorenmolen. In 1766 loosden reeds 31 molens op de Rotte en alleen de